

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-07-01

Diarienummer N160-1079/21

Handläggare:

Inge.olofsson@aldrevardomsorg.goteborg.se

michael.goransson@aldrevardomsorg.goteborg.se

Avtal med Göteborgs kyrkliga stadsmission gällande driften av Götaholms vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden tillstyrker förvaltningens förslag till hantering av avtalet med Göteborgs kyrkliga stadsmission om driften av Götaholms vård- och omsorgsboende, inklusive:

- förtida avslut av avtalet enligt gemensamt framtagen avsiktsförklaring
- reglering av ekonomisk ersättning för period från beslutsdatum till avveckling enligt beskrivning i tjänsteutlåtandet
- hantering av mottagen begäran om ekonomisk kompensation för låg beläggning under senaste året enligt beskrivning i tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Götaholms vård- och omsorgsboende har sedan 1994 drivits på entreprenad av Göteborgs Kyrkliga Stadsmission (GKS) och staden disponerar samtliga platser på boendet (27–31 st). Upphandling avseende drift av Götaholms vård- och omsorgsboende har gjorts vid två tillfällen. Nuvarande entreprenadavtal upprättades den 1 oktober 2014 och löpte ut den 30 september 2020 med möjlighet till 2 års förlängning, vilket tidigare ansvarig stadsdelsförvaltning Östra Göteborg nyttjat och gjort med ny avtalstid fram till 30 september 2022. Härefter går befintligt avtal inte att förlänga ytterligare. Förvaltningen har tillsammans med GKS gjort den gemensamma bedömningen att platserna på Götaholm bör avvecklas så snart som möjligt.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen (ÄVO) har kommit överens med GKS enligt bifogad avsiktsförklaring (Bilaga 1) om utgångspunkt och gemensam hantering av en förtida avveckling av boendet. Parterna är överens om hur de ekonomiska förhållandena bör regleras under själva avvecklingsperioden. Dock gör GKS därutöver också anspråk på ytterligare ekonomisk ersättning i form av kompensation för tidigare upparbetade förluster som beror på lägre beläggning under pandemin. Detta bedömer förvaltningen inte som lämpligt utifrån ett likvärdighetsperspektiv vad gäller stadens externa utförare och gällande avtal.

Parterna är överens om att den föreslagna avvecklingen ska genomföras transparent och i nära samarbete med hyresgäster och anhöriga när det gäller att hitta nya lägenheter på andra vård- och omsorgsboenden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För ÄVO innebär en avveckling av Götaholms vård- och omsorgsboende att det på kort sikt, under hösten 2021, uppstår en ekonomisk merkostnad då staden dels kommer att betala full kostnad för ett förbestämt antal platser, se nedan, samtidigt som platser successivt beläggs i egen eller annans verksamhet. Merkostnaden bedöms bli marginell eftersom det handlar om relativt korta tider med "dubbel beläggning". I den mån omplaceringar sker till andra externa vård och omsorgsboenden uppstår dock en dubbel kostnad för staden, vilken kvarstår som längst fram till årsskiftet.

På längre sikt är avvecklingen ekonomiskt fördelaktig, då den innebär en bättre anpassning av antalet tillgängliga platser till prognosticerat behov.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

En förtida avveckling av Götaholms vård- och omsorgsboende får konsekvenser för de hyresgäster som bor där. Det kommer att innebära påfrestningar för berörda och det går inte att garantera att alla som berörs kommer att vara helt nöjda med förändringen. Det är av stor vikt att beslutet om nedläggning kommuniceras så snart det är fattat så att avvecklingsprocessen kan starta omgående. Processen ska genomföras transparent och med gemensamma proaktiva kommunikationsinsatser, så att alla berörda uppfattar att de har den information som finns tillgänglig.

Samverkan

Information som nämndärende på FSG augusti.

Bilagor

1. Avsiktsförklaring gällande Götaholms vård- och omsorgsboende
2. Skrivelse från Göteborgs Stadsmission avseende ansvarsreglering i föreslagen Avsiktsförklaring för reglering gällande avveckling av Götaholms Vård- och omsorgsboende samt ekonomiska konsekvenser av pandemins effekter för Göteborgs Stadsmission
3. Avtal gällande drift av Götaholms vård- och omsorgsboende

Beslutet skickas till

Göteborgs kyrkliga stadsmission.

Ärendet

Götaholms vård- och omsorgsboende drivs av Göteborgs Kyrkliga Stadsmission (GKS) och har sedan 1994 drivits på entreprenadavtal med Göteborgs Stad. Nuvarande avtal (Bilaga 3) gäller fram till 2022-12-31. Göteborgs stad ÄVO och GKS är nu överens om att avveckla verksamheten innan avtalstiden löper ut.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Götaholms vård- och omsorgsboende drivs sedan 1994 på entreprenad av GKS för Göteborgs stads räkning och staden disponerar samtliga platser på boendet (27–31 st). Upphandling avseende drift av Götaholms vård- och omsorgsboende har gjorts vid två tillfällen. Nuvarande entreprenadavtal upprättades den 1 oktober 2014 och löpte ut den 30 september 2020 med möjlighet till 2 års förlängning, vilket tidigare ansvarig stadsdelsförvaltning Östra Göteborg nyttjat och gjort med ny avtalstid fram till 30 september 2022. Härefter går befintligt avtal inte att förlänga ytterligare. Götaholms vård- och omsorgsboende har under hela avtalsperioden varit en välfungerande verksamhet med nöjda hyresgäster.

ÄVO har under våren 2021 fört en dialog med GKS som mynnat ut i en gemensam avsikt att genomföra en förtida avveckling av boendet med största möjliga hänsyn tagen till de nuvarande hyresgästerna boendet.

Gällande avtal

Det nuvarande driftsavtalet (bilaga 3) som träffades mellan GKS och stadsdelsförvaltning Östra Göteborg gäller fram till 2022-12-31. Av detta avtal framgår bland annat att formerna för ett förtida upphörande av avtalet inte regleras i avtalstexten. Det innebär att en avveckling av verksamheten, som det nu föreslås, bör ske i samförstånd mellan parterna. Detta konkretiseras av parterna gemensamt i Bilaga 1, "*Avsiktsförklaring gällande Götaholms vård- och omsorgsboende*".

Förvaltningens utgångspunkter för avveckling av Götaholms VoB

I bifogad avsiktsförklaring anges följande skäl för stadens önskan att avsluta avtalet i förtid:

- Staden har ett generellt behov av att anpassa antalet platser inom Vård och omsorgsboenden (VoB) till behovet i staden. Nuvarande situation, såväl som prognos på både kort och medellång sikt visar på en växande överkapacitet – särskilt i de nordöstra delarna av staden där Götaholm finns.
- Utformningarna av lokalerna är inte ändamålsenliga för verksamheten som bedrivs, vare sig avseende möjligheter till gemensamma aktiviteter, personalutrymmen eller samordning mellan våningarna.
- I förhållande till stadens ramprogram för VoB uppfyller lokalen inte nutida standard som lokal för den målgrupp verksamheten riktar sig till.

I dialog med GKS har förvaltningens hållning varit att då en prioritet är att hålla påverkan på verksamhetens boende till ett minimum är det av gemensamt intresse att efter beslut om avveckling inte fortsätta placera nya personer i verksamheten. Om möjligt utifrån hänsynstagande till de boende är också önskvärt med en stegvis utflyttning vartefter möjligheter till det uppstår. Eftersom GKS enligt avtal har en rörlig ersättning från staden, som bygger på antalet placering innevarande månad, bedömer förvaltningen det

som rimligt att frysa stadens ersättningsnivå vid nuvarande läge fram till fullt genomförd avveckling. Det vill säga inte successivt minska denna, vilket skulle drabba GKS med risk att gå ut över de verksamheten är till för. I juli 2021 har Götaholms vård- och omsorgsboende 24 placeringar. Förvaltningens förslag är att stadens ersättningsnivå fryses på denna nivå året ut.

GKS utgångspunkter för avveckling av Götaholms VoB

Utöver denna fasta ersättning året ut önskar GKS också erhålla kompensation för den intäktsförlust de drabbats av under 2020. GKS har beräknat denna intäktsförlust till totalt cirka 5 mkr. GKS menar att de tolkar avtalet så att Göteborgs stad har påtagit sig ett ansvar att belägga minst 29 platser på Götaholms vård- och omsorgsboende. GKS framför också att de drabbas särskilt eftersom de är en idéburen organisation och att eventuella förluster får täckas med bland annat insamlade medel.

Följande text som utvecklar detta är tagen ur GKS formella skrivelse angående avvecklingen av Götaholms vård- och omsorgsboende (Bilaga 2):

”Staden har meddelat att man inte har för avsikt att gå in i en process för förnyelse av fortsatt driftsavtal. Detta med anledning av en växande överkapacitet i staden av vård- och omsorgsboende platser samt de befintliga lokalernas utformning. Vi menar att ett sådant beslut medför ett särskilt ansvar för staden gällande verksamhet, personal samt ekonomiska förhållande och vi föreslår att detta ansvar delas och hanteras i enlighet med bilagd avsiktsförklaring från Göteborgs Stadsmission.

Avvecklingen av driften vid Götaholms vård- och omsorgsboende måste genomföras på ett sådant sätt att Göteborgs Stadsmission inte lider ekonomisk skada. Avsiktsförklaringen mellan oss avser att reglera verksamhet, personal och ekonomiska förhållanden, då någon ansvarsfördelning saknas i nuvarande avtal.

Vår prognos för 2021 gällande Götaholms vård- och omsorgsboende indikerar ett underskott på intäktssidan med närmare 5 miljoner kronor. Ett underskott som Göteborgs Stadsmission i slutändan riskerar behöva hantera med våra gåvogivares medel om annan överenskommelse inte görs. Underskottet går helt att ställa mot lägre beläggning. Vi ställer 27–31 platser till stadens förfogande och tar vårt ansvar i avtalet, men har bara haft en genomsnittlig platsplacering om 21 platser under 2021 och så ser även prognosen för resterande av 2021 ut. De ekonomiska konsekvenserna av den låga beläggningen bedömer vi att staden bör ta ett ökat ansvar för.”

Under vårens och sommarens dialog har förvaltningen framfört till representanterna från GKS att den inte har för avsikt tillmötesgå detta önskemål. Orsak till detta är att samtliga stadens VoB, både egna och de som drivs av externa utförare, har drabbats av motsvarande intäktsförluster under pandemin, eftersom efterfrågan på VoB-platser påtagligt minskat. Därav bedöms inte rimligt att ersätta en enskild leverantör för sitt intäktsbortfall, oavsett vilken typ av huvudmannaskap den representerar. De statsbidrag som varit möjliga att söka för att hantera kostnader relaterade till pandemins effekter har även kunnat sökas av GKS. Enligt förvaltningens juridiska tolkning av gällande avtal åligger det inte staden någon skyldighet att ersätta GKS för denna intäktsförlust och det är inte heller lämpligt att göra så.

Förslaget

ÄVO:s ekonomiska åtagande under avvecklingsperioden föreslås hanteras genom att GKS ersätts fullt ut fram till årsskiftet för motsvarande den beläggning som råder vid

innan avvecklingsprocessen drar igång. Det vill säga att ersättningsnivån fryses vid juli månads beläggning om 24 placeringar. Detta innebär att såväl ÄVO som GKS kan arbeta med största möjliga flexibilitet utifrån de bästa lösningarna för hyresgästerna. Begäran om kompensation för lägre beläggning och därav följande intäktsförlust föreslås däremot att staden inte tillmötesgår med hänvisning till gällande avtal och likvärdighet.

Konsekvenser för förvaltningen

För förvaltningen innebär en avveckling att de nuvarande hyresgästerna på Götaholm ska erbjudas annat boende. Ambitionen är att både hyresgäster och deras anhöriga ska uppfatta de erbjudanden om lägenheter de får som likvärdiga.

För avdelningen myndighet innebär avvecklingen av Götaholms vård- och omsorgsboende att boendesamordningen kommer att behöva arbeta tillsammans med VoB för att kunna anvisa alternativa lägenheter för de boende på Götaholm. Det innebär också att de platser som normalt sett är tillgängliga för anvisning minskar så snart beslutet om avveckling är fattat, vilket kan leda till tillfälligt längre väntetid på plats inom vård- och omsorgsboende. Detta beroende på hur efterfrågan på platser utvecklas/förändras.

För de biståndshandläggare som berörs kommer det att innebära att de behöver genomföra delvis nya utredningar och fatta nya beslut om plats på VoB för samtliga hyresgäster på Götaholm.

Konsekvenser för berörda hyresgäster

I nuläget har Götaholms vård- och omsorgsboende 24 hyresgäster. För dessa innebär en avveckling påfrestningar eftersom de kommer att behöva byta miljö och flytta till nya lägenheter under hösten. En flytt till ny lägenhet kan för en del hyresgäster också innebära en ökad hyreskostnad. Tydlig kommunikation med de berörda hyresgästerna och deras anhöriga kommer att vara avgörande för att kunna genomföra lägenhetsbyten på ett så bra sätt som möjligt. En gemensam kommunikationsplan kommer vara framtagen i samband med beslutsdatum.

Konsekvenser av för boendets anställda

GKS har meddelat att de kommer behöva inleda en omställningsprocess för de ca 30 medarbetarna som finns i verksamheten. Det finns en överhängande risk för övertalighet, då organisationen inte bedriver några ytterligare boenden av liknande typ som Götaholm. Staden och GKS kommer tillsammans att ta fram en kommunikationsplan som även innefattar medarbetare och tydliggör exempelvis aktuellt rekryteringsbehov inom Göteborgs stad och de sökvägar som finns vid intresse för dessa.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en förtida avveckling av Götaholms vård- och omsorgsboende enligt beskrivningen i tjänsteutlåtandet ligger i linje med det övergripande arbetet med att anpassa antalet VoB-platser utifrån behov. Förvaltningen bedömer att den gemensamma ansatsen och det påbörjade goda samarbetet mellan ÄVO och GKS ger förutsättningar för en avveckling med minsta möjliga negativa konsekvenser för nuvarande hyresgäster och personal.

Gällande de ekonomiska förutsättningarna för avveckling har förvaltningen och GKS samsyn när det gäller kostnaderna som uppstår i samband med avvecklingen, dvs att frysa stadens ersättningsnivå året ut vid juli månads nivå om 24 placeringar. Däremot råder det delade meningar mellan parterna vad gäller det ekonomiska intäktsbortfall som GKS drabbats av på grund av senaste periodens låga beläggning. Förvaltningens bedömning är

att staden inte ska täcka upp för detta, då det skulle innebära ett avsteg från avtal för en enskild extern utförare.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Björn Ek-Wahlqvist

Babbs Edberg

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör